

Kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2019

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2019-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Detta innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning med inriktning på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Det prognostiserade resultatet per helår, exklusive stadsomvandlingen, uppgår till 29 mnkr vilket är 6,5 mnkr bättre än budgeterat. Årsprognosen inklusive stadsomvandlingen uppgår till 701,7 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Bedömning av delårsrapporten

I kommunallagen (2017:725) 16 § 2 stycket framgår att styrelsen inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar ska överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer. Vi vill upplysa kommunfullmäktige om att kommunstyrelsen ej har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid.

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed förutom den del som avser intäkter **från Avtal angående Gruvstadsparken Del 3 m.m.** (GP3-avtalet) mellan LKAB och Kiruna kommun. I kommunens resultaträkning per sista augusti 2019 ingår intäkter från GP3-avtalet mellan LKAB och Kiruna kommun med 664 mnkr. I delårsrapporten har samtliga intäkter redovisats per 2019-08-31, dock har inga kostnader redovisats. Enligt GP3-avtalet ska särskilda avtal upprättas avseende överlåtelse av infrastruktur, verksamhetslokaler samt mark och tomträtter. Vi kan i vår granskning inte verifiera att så har skett och har inte heller tagit del av underlag som gör att vi har möjlighet att bedöma huruvida intäkter och kostnader redovisas i rätt period. I det fall överlåtelse av tillgångar sker ska det göras en reavinstberäkning som ska medtas i den ekonomiska redovisningen i den period som denna har uppstått. Det är vår bedömning att dessa frågor behöver utredas vidare. Vi i kommunrevisionen har i samband med granskning av delårsrapporten **ej möjlighet att ge något utlåtande** kring de delar som härrör till GP3-avtalet. Vi ser en uppenbar risk att det redovisade resultatet i delårsrapporten ej ger en rättvisande bild av kommunens resultat med hänvisning till GP3-avtalet. Vi uppmanar således kommunen att nogsamt analysera GP3-avtalet samt säkerställa att nödvändiga avtal kopplade till GP3-avtalet finns upprättade som legal grund för redovisningen samt att bilägga tillräckliga underlag till de bokföringsposter som uppkommer som en följd av GP3-avtalet. Detta i syfte att säkerställa att intäkter och kostnader redovisas i rätt period och med rätt realisationsresultat. Eventuella realisationsvinster påverkar sannolikt balanskravsutredningen. Kommunrevisionen avser

att inför granskning av årsredovisningen göra en fördjupad granskning avseende GP3-avtalet i syfte att säkerställa att detta är korrekt hanterat innan dess att kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen för 2019.

Kommunfullmäktige har inte beslutat om några finansiella mål i budget 2019, i delårsrapporten sker en uppföljning gentemot de finansiella mål som beslutades i budget 2018. Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställde i budget 2018.

Vi kan inte bedöma, utifrån delårsrapportens återrapportering, om verksamhetens prognostiserade utfall är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga målen i budget 2019.

Kiruna kommuns revisorer

Ann-Kristin Nilsson

Sigurd Pekkari

Bilaga: Revisionsrapport "Granskning av delårsrapport 2019, Kiruna kommun", PwC, november 2019

Granskning av delårsrapport 2019

Kiruna kommun

Conny Erkheikki, auktoriserad revisor

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Syfte och Revisionsfrågor	4
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Avgränsning och metod	4
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
2.1.1.	lakttagelser	5
2.1.2.	Bedömning	6
2.2.	God ekonomisk hushållning	6
2.2.1.	lakttagelser	6
2.2.2.	Bedömning	8
3.	Bedömningar utifrån revisionsfrågor	8

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Kiruna kommuns förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, *förutom av vad som framgår av efterföljande stycken nedan*. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Vi kan inte bedöma om intäkter som redovisats och som avser ersättning enligt avtal om Gruvstadsparken del 3 är korrekt upptagna i redovisningen. Vi noterar vidare att det inte finns några kostnader förknippade med avtalet, vilket borde vara fallet då försäljningar i princip alltid utlöser en realisationsvinstberäkning för sålda tillgångar.

Det saknas uppgifter om effekter av införandet av ny lag om kommunal bokföring och redovisning. I kommentarer har angetts att redovisningsprinciperna är oförändrade sedan 2014. Någon större påverkan av införande av ny lag om kommunal redovisning och bokföring bedöms inte föreligga.

Balanskravsutredningen innehåller belopp som ej går att härleda till redovisningen. Vår bedömning är dock att även efter eventuell korrigerings så föreligger ett positivt balanskravsresultat.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budgeten.

Vi kan inte bedöma, utifrån delårsrapportens återrapportering, om verksamhetens prognostiserade utfall är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

Under redovisningsprinciper har angetts att samma principer har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen. Från 2019 gäller en ny lag om kommunal bokföring och redovisning. En ny rekommendation om delårsrapport från Rådet för kommunal redovisning har också trätt ikraft. Vi rekommenderar att eventuella effekter av införandet kommenteras vid upprättandet av kommunens årsredovisning 2019.

Vi noterar slutligen att styrelsen har ej överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige. Enligt ändring i kommunallagen ska styrelsen inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsssed i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2019-11-04 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-11-25.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef samt enhetschef för redovisning.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningssed

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 730,1 mnkr. Styrelsen har ej överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige. Enligt ändring i kommunallagen ska styrelsen inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet exklusive stadsomvandlingen uppgår till 29 mnkr vilket är 6,5 mnkr bättre än budgeterat. Årsprognos inklusive stadsomvandlingen uppgår till 701,7 mnkr.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Hänvisning har dock skett till äldre rekommendation och lagstiftning. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Kommunen upprättat upprättat ej sammanställd redovisning.

En samlad, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten.

Eventuella justeringar har inte gjorts av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Sannolikt hade dessa justeringar inte uppgått till något väsentligt belopp.

I kommunens resultaträkning per sista augusti 2019 ingår intäkter **från AVTAL angående Gruvstadsparken Del 3 m .m.** mellan LKAB och Kiruna kommun med 664 mnkr (GP3-avtalet). Enligt detta avtal ska särskilda avtal upprättas för bland annat överlåtelse av infrastruktur, verksamhetslokaler och mark och tomträtter. Vi kan i vår granskning se att alla intäkter tagits upp per 2019-08-31. Däremot kan vi inte se att några kostnader alls tagits upp. Om det sker överlåtelse av tillgångar ska det göras en reavinstberäkning vid den tidpunkt som försäljningen ska tas upp i den ekonomiska redovisningen. Som

underlag till försäljningar ska då finnas de särskilda avtal som ska upprättas enligt GP3-avtalet. Vi kan heller inte verifiera att intäkterna kan tas upp per sista augusti då vi inte har underlag för att bedöma detta.

Vi rekommenderar kommunen att innan upprättandet av årsredovisningen för 2019, noggrant analyserar GP3-avtalet, inhämtar underlag och eventuella avtal kopplade till detta avtal samt bilägger tillräckliga underlag till de bokföringsposter som uppkommer till följd av GP3-avtalet.

Sammanfattningsvis befarar vi att det kan finnas felaktigheter i kommunens resultaträkning per 2019-08-31 till följd av GP3-avtalet och att dessa uppgår till väsentliga belopp.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är oförändrade sedan 2014 vid föregående års årsbokslut. Här borde anpassning ha skett till ny lag om kommunal bokföring och redovisning, vilken börjat gälla från 1 januari 2019.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed *förutom vad som framgår i denna granskningsrapport gällande GP3-avtalet*. Inom ramen för denna granskning kan vi inte verifiera att detta har hanterats korrekt då vi inte har tagit del av underlag som gör att vi har möjlighet att bedöma huruvida intäkter och kostnader redovisas i rätt period. Bedömningen i delårsrapporten är dock att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Vi kan inte bedöma om intäkter som redovisats och som avser ersättning enligt avtal om Gruvstadsparken del 3 är korrekt upptagna. Att det dessutom inte finns några kostnader förknippade med avtalet förefaller märkligt då försäljningar i princip alltid utlöser en realisationsvinsterberäkning för sålda tillgångar.

Sammanfattningsvis befarar vi att det kan finnas felaktigheter i kommunens resultaträkning per 2019-08-31 till följd av GP3-avtalet och att dessa uppgår till väsentliga belopp.

2.2. God ekonomisk hushållning

Vid granskning av delårsrapporten framgår att kommunfullmäktige inte har fastställt ett måldokument innehållande finansiella mål och verksamhetsmål för 2019.

I delårsrapporten lämnas en hänvisning till ett nytt viljeriktningsskildokument "Allians i samverkan" där styrande politisk vilja och prioriterade områden specificeras. I dokumentet framgår Kiruna kommun övergripande mål: *Att Kiruna ska vara en kommun där människor vill bo och dit människor vill flytta*. Nämnderna har i sin tur brutit ner mål utifrån det övergripande målet. Dessa redovisas inte i delårsrapporten.

I delårsrapporten lämnas även en kommentar om att arbete pågår med att ta fram ett nytt dokument för God ekonomisk hushållning. Av ovan anledning utvärderas 2018 års mål i delårsrapporten. Beslut av nya finansiella och verksamhetsmål förväntas tas i fullmäktige under hösten 2019 efter delårsrapporten hanterats.

2.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en översiktlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018. För 2019 finns inte nya finansiella mål framtagna för kommunen.

Av redovisningen framgår att 8 av 9 de finansiella mål som fastställdes i budget 2018 prognostiseras att uppfyllas per 2019.

Finansiella mål fastställt av fullmäktige i budget 2018	Ev. kommentar	Måluppfyllelse helår, kommunens bedömning
Resultatet ska på sikt uppgå till minst 1 procent av skatter och statsbidrag.	Prognos 29 mnkr, vilket motsvarar 1,9%	Målet kommer att uppnås.
Intäkter från försäljning av mark och marktillgångar skall i huvudsak användas till köp av ny mark och byggandet av nya bostäder i Kiruna.	Reavinst för perioden på 4mnkr.	Målet kommer att uppnås.
Investeringar ska i normalfallet finansieras genom internt tillförda medel. Upplåning ska endast ske till större investeringsprojekt.	Självfinansiering 47% (17)	Målet kommer att uppnås.
På sikt ska tillräckliga resurser avsättas till underhåll av kommunala fastigheter så att fastigheter, byggnader och fastighetstillbehör inte skadas eller förstörs på grund av eftersatt underhåll.	Krävs bättre planering och långsiktiga underhållsplaner för att sänka driftkostnader på sikt.	Målet kommer delvis att uppnås.
Årliga avsättningar och/eller förtida inlösen av ITP (intjänad tjänstepension) skall göras, när ekonomin tillåter, för att minska pensionsskulden och framtida pensionsutbetalningar.		Målet kommer att uppnås.
<p>Kiruna kommun har beslutat att stora delar av centrala Kiruna skall omlokaliseras pga LKAB:s gruvdrift. För att klara denna stadsomvandling krävs det att erforderlig finansiering finns. Redovisning av detta ska ske både i resultaträkningen och som egen "därav rad" under eget kapital i balansräkningen.</p> <p>Finansieringen ska ske genom de utbetalningar av ersättningar som följer av redan tecknade, och kommande, civilrättsliga avtal mellan Kiruna Kommun och LKAB.</p>	Prognos helår 701,7 mnkr.	Målet kommer att uppnås.
Erhållna ersättningar ska oavkortat användas för stadsomvandlingsrelaterade kostnader.		Målet kommer att uppnås.
Det ansamlade stadsomvandlingskapitalet skall aldrig vara negativt, det vill säga att de redovisade kostnaderna ej får överstiga redovisade intäkter.		Målet kommer att uppnås.
Som en följd av utbetalda skadestånds-ersättningar för stadsomvandlingen kan vi få stora variationer i årets redovisade resultat. I resultaträkningen ska kommunens ordinarie verksamhet följas upp separerad från stadsomvandlingen och därmed får kommunen och stadsomvandlingen egna "resultat". Om den ordinarie verksamhetens redovisade resultat är negativt ska åtgärdsplan upprättas och det negativa resultatet till det egna kapitalet inom tre år.		Målet kommer att uppnås.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs inte en utvärdering eller redovisning av verksamhetsmål fastställda av nämnderna. Det lämnas dock en kommentar om att verksamhetsmålen bedöms uppnås för 2019.

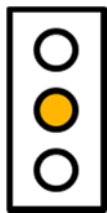

Kommunstyrelsen lämnar i delårsrapporten en sammantagen bedömning av att god ekonomisk hushållning kommer uppnås för 2019.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställde i budget 2018. Dock finns inte mål för 2019 framtagna.

Vi kan inte utifrån delårsrapportens återrapportering, bedöma om verksamhetens prognostiserade utfall är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.

3. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, förutom i de delar som framgår i rapporten avseende GP3-avtalet.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Finansiella mål uppfyllda. Verksamhetsmål kan ej bedömas.	

November 2019

Kristian Damlin

Uppdragsledare

Conny Erkheikki

Auktoriserad revisor